

Participatiejournaal

Gelukkig nieuwjaar Zwolle

September 2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Onderwerp van het participatieproces	4
1.1	Ambitie	4
1.2	Kaders	4
3	Verloop van het participatieproces	6
1.1	Het proces op hoofdlijnen	6
1.2	Fasen van Hanza!	7
1.1.1	Fase 1: Klaar voor de start! Februari – April	7
1.1.2	Fase 2: Samenwerken aan oplossingen April – Juni	8
1.1.3	Fase 3: Het resultaat (incl. Besluitvorming) - Juli – Oktober	13
4	Deelnemers aan het participatieproces	17
1.1	Deelnemers	17
1.2	Rol van de gemeente	17
5	Opbrengsten van het participatieproces	19
1.1	Inbreng van de deelnemers	19
1.1.1	Afweging bij inhoudelijke verschillen	20
6	Leerpunten naar aanleiding van het participatieproces	22
1.1	Leerpunten in de onderlinge samenwerking	22
1.2	Onderdelen van Hanza!	22
7	Bijlage: het Plan van Aanpak	24

1 Inleiding

De maatschappelijke roep om een vuurwerkverbod wordt steeds groter. Vuurwerk zorgt namelijk voor veel milieuschade, slachtoffers, dierenleed en onveiligheid op straat. De Zwolse gemeenteraad heeft daarom aangegeven een afsteekverbod in te willen voeren. Voordat wordt besloten tot een afsteekverbod, wil de raad echter achterhalen welke ideeën en alternatieven Zwollenaren hebben voor het vieren van de decembermaand in het algemeen, en de jaarwisseling in het bijzonder. Daarom is voor de zomer van 2024 een uitgebreid participatieproces doorlopen en is Zwollenaren gevraagd naar hun initiatieven om de decembermaand en de jaarwisseling op een veilige, mens-, dier-, en milieuvriendelijke manier met elkaar te vieren.

In dit participatiejournaal staat beschreven hoe de participatie is verlopen rondom het proces Zwolle Vuurwerkvrij. Dit journaal is een aanvulling op het raadsvoorstel, dat op 14 oktober in de gemeenteraad wordt behandeld.

Het participatieproces liep van januari tot september 2024, volgens de Zwolse participatieaanpak Hanza!. In deze periode hebben wij samengewerkt met uiteenlopende Zwolse organisaties en zoveel mogelijk inwoners. Wij willen hen bedanken voor hun inzet. Het proces is dan wel tot een einde gekomen, maar het participeren eindigt hier niet. Ook na het raadsbesluit blijven inwoners, Zwolse organisaties en de Zwolse gemeente samenwerken om plannen voor de viering van de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder tot stand te brengen.

2 Onderwerp van het participatieproces

2.1 Ambitie

Aan het begin van het proces is een Begeleidingsgroep samengesteld met daarin Zwolse organisaties die kunnen helpen zoveel mogelijk Zwollenaren bij dit proces te betrekken. Daarnaast waren relevante gemeenteambtenaren onderdeel van de Begeleidingsgroep. Bijvoorbeeld vanuit wijkmanagement, veiligheid evenementen en het subsidieloket. Op deze manier hebben we zowel invulling gegeven aan het uitgangspunt 'Alle Zwollenaren kunnen meedoen' en 'We maken gebruik van de kennis en contacten die er in Zwolle al zijn'. Samen met deze begeleidingsgroep is allereerst een ambitie voor het proces opgesteld binnen de kaders van de gemeente(raad). Deze is door de ambtelijke projectgroep opgezet en aangescherpt tijdens de eerste bijeenkomst met de begeleidingsgroep.

Uiteindelijk is de ambitie om samen met Zwollenaren, via participatieaanpak Hanza!, tot meerdere uitvoerbare, vuurwerkvrije initiatieven te komen om de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder, op een veilige, mens-, milieu- en diervriendelijk te vieren. Door inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties met elkaar in gesprek te laten gaan, achterhalen we waar de energie zit en waar alle partijen waarde aan hechten. Op deze manier bieden we ze de mogelijkheid om tot kwalitatief goede ideeën te komen - bij voorkeur op wijk-, buurt- of straatniveau - die eventueel met ondersteuning van de gemeente maatschappelijk te organiseren zijn.

2.2 Kaders

Om de ambitie te realiseren zijn er een aantal kaders voor het participatieproces opgesteld. Ook deze zijn door de projectgroep opgezet en samen met de begeleidingsgroep besproken en aangescherpt. In Hoofdstuk 5 gaan we verder in op punten die we na het gesprek met de begeleidingsgroep hebben aangescherpt. De kaders voor dit proces waren:

- We hebben het over initiatieven voor de viering van de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder.
- Bij initiatieven waar een bijdrage van de gemeente wordt verwacht, dan wel noodzakelijk is, wordt het besluit genomen door de gemeenteraad. Bij de besluitvorming beoordeelt de gemeente de balans tussen het benodigde bedrag, de diversiteit van de initiatieven en het uitwerkingsniveau (de in te schatten haalbaarheid) van de initiatieven.
- Een initiatief kan voor eenieder (mens en dier) veilig plaatsvinden.
- Een initiatief is milieuvriendelijk (afval, fijnstof, etc.).
- Een initiatief is diervriendelijk.
- Een initiatief is mensvriendelijk ('alle Zwollenaren kunnen meedoen').
- Bij initiatieven kan het gaan om een idee waarmee een Zwollenaar zelf aan de slag wil of een idee dat door een organisatie opgepakt zou moeten worden en/of waarbij de ondersteuning van de gemeente nodig is. Omdat de gemeente

waarschijnlijk niet bij alle initiatieven betrokken zal zijn, is er vooraf ook geen gelimiteerd budget vastgesteld. Hierdoor is er meer ruimte voor initiatieven.

- De gemeente organiseert niet zelf een centraal evenement, maar kan een centraal evenement van een andere initiatiefnemer mogelijk wel faciliteren met bijvoorbeeld middelen of een financiële bijdrage. De gemeente zelf geeft de voorkeur aan activiteiten op wijkniveau.

Welk vraagstuk stond er dit participatieproces centraal?

Op welke manier(en) kunnen we de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder, vuurwerkvrij vieren, zodat het veilig, mens-, dier- en milieuvriendelijk is?

3 Verloop van het participatieproces

3.1 Het proces op hoofdlijnen

In december 2022 heeft de gemeenteraad aangegeven een lokaal afsteekverbod in te willen stellen en met Zwollenaren in gesprek te willen over ideeën en initiatieven voor een niet vervuilende, veilige en diervriendelijke jaarwisseling. Tijdens een volgende stap in het proces is dit concreter gemaakt naar een afsteekverbod met het stimuleren van bewonersinitiatieven en een participatietraject ten behoeve van een alternatieve invulling van de jaarwisseling. In januari 2024 is dit traject in gang gezet op basis van de Zwolse participatieaanpak Hanza!.

Het participatieproces was opgedeeld volgens de fasen van Hanza!. Uiteenlopende groepen Zwollenaren hebben op verschillende momenten in het proces een rol gespeeld. Een belangrijk onderdeel van dit traject was het ophalen van nieuwe initiatieven om de decembermaand en de jaarwisseling te vieren. Via gelukkignieuwjaar.zwolle.nl konden inwoners gedurende twee maanden ideeën indienen en stemmen en reageren op de ideeën van anderen. Bovendien konden inwoners hier de voortgang van het proces volgen. Voor mensen die digitaal minder vaardig zijn was het bij de Stadkamer en de wijkservicepunten mogelijk om hulp te ontvangen bij het indienen. Daarnaast zijn we op verschillende manieren persoonlijk met inwoners in gesprek gegaan, zodat zij ook op een andere manier dan online de kans kregen om mee te denken en een stem te krijgen.

Naast inwoners weten Zwolse organisaties en verenigingen als geen ander wat er speelt in een stad. Om die reden zijn zoveel mogelijk partijen uitgenodigd om deel te nemen aan de zogenoemde Begeleidingsgroep. Deze groep is van begin tot eind betrokken en speelt een belangrijke rol in het proces. Bijvoorbeeld in het meedenken over de opzet van het participatieproces, het betrekken van zoveel mogelijk Zwollenaren en het 'toetsen' en verder brengen van de ingezonden ideeën. Het participatieproces is vrijwel volledig volgens het plan van aanpak gelopen zoals we dat – conform Hanza! - in stap 1 hebben uitgewerkt. Wel hebben we gedurende het proces op basis van ervaringen enkele aanpassingen gedaan. We noemen de belangrijkste:

- Het participatietraject ging uitsluitend over de nieuwe manieren om de decembermaand en oud en nieuw te vieren, en niet over het vuurwerkverbod an sich. Het doel van het proces was immers niet om het voornemen van de gemeenteraad ter discussie te stellen. Het afsteekverbod is daarom als uitgangspunt / kader gehanteerd. In de communicatie wilden we daarom in eerste instantie niet het afsteekverbod prominent ter sprake brengen. We kregen echter tijdens het begin van het proces van verschillende partijen het advies om transparant te zijn over de aanleiding van het proces en daarbij het voornemen voor het afsteekverbod niet te vermijden. We hebben toen de communicatielijijn aangescherpt en zijn in het vervolg altijd transparant geweest over het voorgenomen afsteekverbod als aanleiding voor dit participatieproces.
- We hebben direct in stap 1 een begeleidingsgroep ingesteld met daarin belangrijke Zwolse spelers die ons konden helpen om – in lijn met Hanza! - zoveel mogelijk Zwollenaren uit te nodigen om deel te nemen. Uit de eerste gesprekken met inwoners en Zwolse partijen bleek al snel dat het

afsteekverbod gevoelig ligt. Verschillende partijen die we uitnodigden voor de begeleidingsgroep of die daaraan actief deelnamen gaven aan het moeilijk te vinden om hun rol goed in te vullen. Ze wilden wel een neutrale procesrol vervullen, maar waren bij een eventuele inhoudelijke of zichtbare rol in de stad bang dat zij als ambassadeur van dit proces ook zouden worden gezien als voorstander van het afsteekverbod. En bij een aantal partijen bleek tijdens eerste gesprekken die zij met Zwollenaren hadden deze angst ook terecht. Een aantal Zwolse partners heeft hierdoor gekozen niet aan de begeleidingsgroep deel te nemen of heeft de rol meer op de achtergrond ingevuld. Deze worden verderop in dit journaal verder toegelicht. In het kader van Hanza! is een interessant inzicht dat zorgvuldigheid nodig is bij het inzetten van partners in een maatschappelijk gevoelig proces. Ook als die (voorgenomen) rol puur procesmatig is.

- In het kader van Hanza! wordt in stap 1 vanuit veel projecten binnen de gemeente een beroep gedaan op Zwolse partijen. Dat is op zich positief. Wel gaven tijdens dit proces enkele partners aan zich soms enigszins overvraagd te voelen. Bijvoorbeeld omdat zij soms letterlijk op één avond voor drie verschillende bijeenkomsten van de gemeente worden uitgenodigd. In het kader van Hanza! lijkt het aan te bevelen intern de verschillende participatieprocessen goed op elkaar aan te laten sluiten en soms momenten te creëren waarop de gemeente vanuit verschillende projecten op hetzelfde moment met een partner in gesprek kan. Het Stadscafé is hier een goed voorbeeld van.

3.2 Fasen van Hanza!

3.2.1 Fase 1: Klaar voor de start! Februari – April

Het traject startte met het opzetten van een Plan van Aanpak. Hierin staat beschreven wat de uitgangspunten zijn die we hanteren, welke kaders er gelden (zoals in Hoofdstuk 1 beschreven), welke partijen we aanhaken, hoe we in gesprek gaan, hoe we tot resultaten komen, welke rollen er zijn en wat de planning is. Dit plan is doorgenomen met de begeleidingsgroep en op basis van hun input wat aangescherpt. Door het met hen door te nemen is er zekerheid of een bepaalde aanpak past bij de stad en je niets over het hoofd ziet. De manieren waarop we Zwollenaren kunnen bereiken zijn n.a.v. het overleg met de begeleidingsgroep uitgebreid met bijvoorbeeld wijkservicepunten, de Stadkamer, winkelcentra en buurthuizen. Daarnaast creëer je betrokkenheid en enthousiasme binnen de groep als je de plannen vroegtijdig deelt en de input van anderen vraagt. Dit draagt er zodoende aan bij dat iedereen in het proces zich serieus genomen voelt.

Over een aantal punten van het Plan van Aanpak waren inhoudelijk wat verschillen van inzicht tussen leden van de begeleidingsgroep. Bij de kaders van het gesprek is bijvoorbeeld niet vooraf bepaald welk budget er beschikbaar is voor de ingebrachte initiatieven. Een aantal partijen gaf aan dat zij en hun leden behoefte zouden hebben om te weten hoe groot zij mogen denken. Na meerdere gesprekken is echter besloten om vast te houden aan het weglaten van budgetten. Op deze manier worden er vooraf geen ideeën uitgesloten en worden indieners niet geconfronteerd met het berekenen van een benodigd bedrag.

3.2.2 Fase 2: Samenwerken aan oplossingen April – Juni

In fase 2 staat het beantwoorden van de vraag, die we in fase 1 hebben opgesteld, centraal. In dit geval gaat het om het achterhalen hoe Zwollenaren met elkaar de decembermaand in het algemeen, en de jaarwisseling in het bijzonder willen vieren. Dit hebben we gedaan door het ophalen van wensen, behoeften en initiatieven. Zwollenaren konden dit zelf doen op gelukkignieuwjaar.zwolle.nl, maar om Zwollenaren te bereiken gingen we de straat op, waren we aanwezig bij het Stadscafé, voerden we een social-mediacampagne en hebben we de leden van de begeleidingsgroep gestimuleerd en gefaciliteerd in het betrekken van hun Zwolse netwerken.

Ideeën indienen

Zwollenaren konden van 17 april tot 15 juni hun idee indienen op gelukkignieuwjaar.zwolle.nl. Dit gebeurde via een inlog met emailadres en het noemen van de postcode, zodat de ideeën uitsluitend vanuit Zwollenaren kwamen. Bij het inzenden van een idee werd om een aantal specificaties gevraagd:

- het stadsniveau: vindt het plaats op straat-, wijk-, stadsdeel-/dorps- of stadsniveau;
- de locatie: in welk deel van de stad zal het plaatsvinden (middels een kaart);
- het moment: geldt het voor december in het algemeen of voor de jaarwisseling in het bijzonder;
 - de gewenste rol: wil de indiener dat een ander het uitvoert, vraagt de indiener om hulp of advies of wil de indiener het idee zelf verder brengen.

De ideeën moesten echter wel aan een aantal spelregels en voorwaarden voldoen. Deze waren zichtbaar op de hoofdpagina van de website en luiden als volgt:

Spelregels:

- Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in Zwolle kunnen op deze site tot en met 15 juni ideeën indienen voor de viering van de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder. Bij het indienen geef je aan:
 - Of je initiatief op straat-, wijk-, stadsdeel-, of stadsniveau is.
 - Bij de indiending wordt gevraagd of de inwoner zelf met het idee aan de slag kan en wil, of een andere organisatie of ondernemer ermee aan de slag kan en welke ondersteuning er eventueel nodig is van de gemeente.
- De gemeente organiseert zelf geen centraal evenement, maar kan wel ondersteuning bieden aan een initiatiefnemer.
- Er zijn vooraf geen vaste budgetten vastgesteld. De gemeente is namelijk niet altijd betrokken bij een initiatief. In sommige gevallen kan een initiatiefnemer bijvoorbeeld gebruikmaken van bestaande subsidies, zoals Premie op Actie, Buurtcultuurfonds en Buurtactie.
- Wanneer er activiteiten zijn waarin de gemeente een formelere rol heeft, stelt de gemeenteraad vast of het initiatief uitgevoerd kan worden en of de gemeente de nodige bijdrage gaat leveren.
- De ingezonden ideeën worden besproken door een begeleidingsgroep met verschillende maatschappelijke organisaties in Zwolle (zie de Veelgestelde Vragen voor de partijen in deze groep). Zij kijken naar de behoefte in de stad, haalbaarheid, kosten versus bereik en de voorwaarden. Ook kijkt de groep wie het beste betrokken kan worden bij de uitvoering van het idee.

Voorwaarden van een initiatief:

- Een initiatief vindt plaats in Zwolle.
- Een initiatief kan voor iedereen (mens & dier) veilig plaatsvinden.
- Een initiatief is milieuvriendelijk (afval, fijnstof, etc.).
- Een initiatief is diervriendelijk.
- Bij de uitvoering van een initiatief wordt rekening gehouden met alle Zwollenaren.

Naast ideeën inzenden was het voor Zwollenaren ook mogelijk om ideeën van anderen te liken en erop te reageren. Dit kon tot 24 juni. Op deze manier konden we achterhalen waar Zwollenaren behoefte aan hebben en wat eventueel hun bedenkingen zijn.

Het Kindercollege

Via het kindercollege zijn Zwolse kinderen extra betrokken in dit proces. De leden van het kindercollege zijn gedurende het proces aan de slag gegaan met het bedenken van ideeën voor december en de jaarwisseling. Op 25 april zijn er vier ideeën gepresenteerd aan de ambtelijke projectgroep en aan wethouder Michiel van Willigen. De ideeën die zij aandroegen zijn ook op de website geplaatst. Zo konden Zwollenaren ook hierop reageren of voortborduren. De kinderen waren enthousiast over het bedenken van nieuwe manieren om december en oud en nieuw te vieren, maar vonden het ook jammer dat vuurwerk gaat verdwijnen.

Naast de presentatie van ideeën is er door het kindercollege een enquête gehouden onder Zwolse basisschoolkinderen (zie Afbeelding 1 voor de volledige resultaten). Uit deze enquête met 63 respondenten is gebleken dat een kleine meerderheid van de kinderen het jammer vindt als er een vuurwerkverbod komt, vanwege de knallen, de kleuren, het mooie effect en de gezelligheid op straat. Tegelijkertijd zien kinderen dat het veel rommel geeft en vinden ze de luide knallen niet prettig. Daarnaast blijkt dat familie en vrienden, oliebollen en een aftelmoment belangrijke onderdelen zijn van de decembermaand en oud en nieuw.

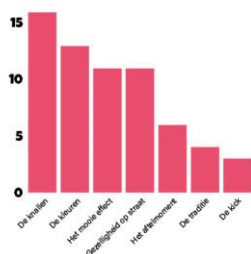
DIT VIND IK ERVAN!

WAT VINDEN ZWOLSE KINDEREN VAN EEN VUURWERKVERBOD?

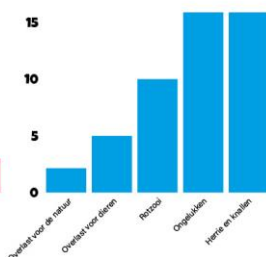
Het is duidelijk: de meeste kinderen vinden het **JAMMER** als er straks geen vuurwerk meer mag worden afgestoken.

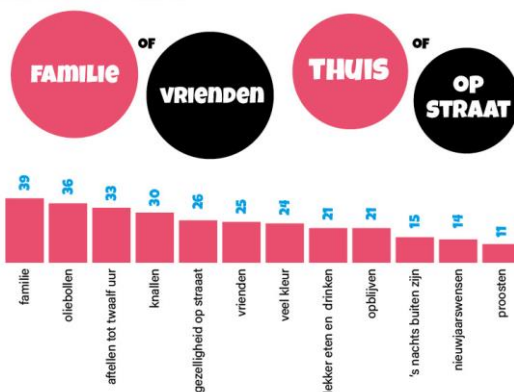
DIT ZULLEN ZE MISSEN

MAAR DIT NIET

ZWOLSE KINDEREN VIEREN OUD EN NIEUW HET LIEFST MET:

Afbeelding 1: Enquêteresultaten van het Kindercollege

Schiften van ideeën

21 mei

Samen met de begeleidingsgroep zijn we twee keer bijeengekomen om de ingediende ideeën te 'beoordelen' op haalbaarheid, behoefte in de stad, kosten versus bereik en de voorwaarden. Op 21 mei gebeurde dit met een kleiner deel van de begeleidingsgroep voor die ideeën die tot dat moment waren ingediend. Op dat moment waren er 24 ideeën ingediend, die opgedeeld konden worden in de volgende categorieën:

- Vuurwerkshow (5 ideeën)
- Vuurwerkshow op wijkniveau (3 ideeën)
- Afsteeklocaties (2 ideeën)

- Lichtshow (2 ideeën)
- Droneshow (4 ideeën)
- Festival (3 ideeën)
- Lichtjesparade (1 idee)
- Markt (1 idee)
- Dans (1 idee)
- High tea (1 idee – kindercollege)
- Wensballonnen (1 idee – kindercollege)

Naast alternatieve manieren om december en oud en nieuw te vieren, zijn er ook vijf ideeën ingediend die pleitten voor het behoud van consumentenvuurwerk. Deze mening nemen we uiteraard serieus, maar staat zoals eerder beschreven niet centraal tijdens dit participatieproces. De ideeën die onder deze categorie vallen zijn daardoor niet behandeld tijdens deze avond.

Omdat we deze ideeën met een wat kleinere groep behandelden, zijn we plenair langs de categorieën gelopen en hebben we besproken wat we met de ingezonden ideeën kunnen en of deze aan de voorwaarden voldoen. Bij de ideeën met vuurwerk als component riep het gelijk de vraag op of dit binnen de voorwaarden valt. Binnen de groep kwamen hier twee sporen naar voren. Enerzijds werd aangeraden om vuurwerk nog niet volledig te bannen, maar het stapsgewijs te doen, omdat men veel waarde hecht aan traditie. Anderzijds werd genoemd dat een professionele vuurwerkshow ook niet past binnen de redenen waarom de gemeente van vuurwerk af wil. We moeten zogezegd 'door de zure appel heen bijten'. Deze discussie is vervolgens doorgezet naar de volgende bijeenkomst, maar er is in deze groep al wel besloten dat vuurwerklocaties aanwijzen waarin consumenten zelf vuurwerk af mogen steken niet binnen de voorwaarden past. Deze ideeën zijn daarom buiten beschouwing gelaten.

Tijdens de bijeenkomsten met de begeleidingsgroep bleek dat een aantal ideeën al plaatsvindt in december, zoals de kerstmarkt en lichtversiering. Indieners zouden hier, indien gewenst op aan kunnen haken in de uitvoering. Ook Serious Request speelt een grote rol in het Zwolse decemberprogramma. Van 18 t/m 24 december staat het Glazen Huis in Zwolle, waar diverse optredens aan gelinkt worden. Tijdens deze avond werd dit als mooie koppelkans gezien. Daarnaast kwam naar voren dat het Zwollefonds via WintersZwolle met verschillende thema's aan de slag gaat en hebben we vastgesteld dat verschillende initiatiefnemers aan dit evenement verbonden kunnen worden. Dit is in het vervolg van het proces ook daadwerkelijk gebeurd.

Naast het behandelen van de ingediende ideeën werden de sessies met de begeleidingsgroep ook gebruikt als meetpunt en incheckmoment. Zo konden we, indien nodig, nog sturen op het ophalen van bepaalde soorten ideeën en op het tegemoetkomen aan de Begeleidingsgroep. Eén belangrijk onderdeel dat hieruit naar voren kwam was het belang van tradities. Zwollenaren zijn hieraan gehecht, waardoor het belangrijk is dat we in de communicatie een goede combinatie maken tussen oude en nieuwe elementen. In de gesprekken op straat hebben we dit bijvoorbeeld meegenomen door te vragen naar de waarde die achter het vuurwerk afsteken schuilt. Verder waren de aanwezigen echter tevreden met de tot dan toe opgehaalde initiatieven en het verloop van zaken.

24 juni

Op 24 juni kwamen 12 leden van de Begeleidingsgroep bij elkaar in het Stadhuis. Naast deze vaste leden waren er drie jongeren vanuit de connecties van de

Nachtburgemeester. Zij presenteerden hier nog hun idee voor een centraal festival waar lokale muziek centraal staat. Dit idee is niet ingediend via gelukkignieuwjaar.zwolle.nl, maar wel meegenomen in de 'beoordeling'.

Afbeelding 2: Sfeerimpressie van de Begeleidingsgroep-avond op 24 juni

Op deze avond zijn de 46 ideeën, plus het idee van de aanwezige jongeren via de Now, How, Wow methode gegroepeerd, checkten we of de ideeën voldoen aan de voorwaarden en maakten we samen een start met het formuleren van de reacties op de ingediende initiatieven. Dit bracht ons tot clusters van ideeën die we makkelijk toe kunnen voegen of al bestaan en we uit kunnen breiden (Now!), ideeën waar we enthousiast over zijn, maar die dit jaar niet gaan lukken (How?) en originele ideeën waar we enthousiast over zijn, die we dit jaar uit kunnen voeren (Wow!).

Afbeelding 3: Uitkomsten Now, How, Wow

Afbeelding 4: Werkblad van de Begeleidingsgroep-avond op 24 juni

Zoals in Afbeelding 3 te zien is, krijgen de leden van de begeleidingsgroep de meeste energie van een centraal festival, verlichte botentocht, wintersprookjes, lichtkunst en muurschilderingen in de Devotentunnel. Maar, ook activiteiten rondom zingeving, wensballonnen, carbid schieten, lokale vuurwerkshows en feesten op straatniveau hebben volgens de begeleidingsgroep dit jaar kans om te slagen. In de volgende fase wordt onderzocht of deze evenementen plaats kunnen vinden en welke partijen hiervoor nodig zijn.

Ook gingen we tijdens deze bijeenkomst verder in op de vraag in hoeverre een professionele vuurwerkshow past binnen de voorwaarden die aan het begin van het proces zijn gesteld (veilig, mens- dier- en milieuvriendelijk). Volgens de begeleidingsgroep is het uiteindelijk een politieke keuze of de gemeente Zwolle vanaf het afsteekverbod helemaal geen vuurwerk meer wil zien, of het stapsgewijs af wil bouwen door een professionele vuurwerkshow toe te laten.

3.2.3 Fase 3: Het resultaat (incl. Besluitvorming) - Juli – Oktober

In deze laatste fase stellen we een definitieve mix van activiteiten op, waarvan we toewerken naar de uitvoering. Om tot deze mix te komen is allereerst contact gezocht met de indieners van de ideeën waar we – volgens de begeleidingsgroep - mee aan de slag kunnen. In dit contact gaven we aan dat er partijen zijn die met dit idee kunnen helpen, en vroegen we of de indiener verbonden wil worden aan deze partijen om samen te werken in de uitvoering. Hier geldt ook dat er samen met de Zwolse partijen gezocht wordt naar bestaande financiering om het initiatief uit te voeren.

Participatie- en communicatiemiddelen

Volgens Hanza! is het belangrijk dat iedereen die mee wil doen, ook mee kan doen. We hebben Zwollenaren daarom op verschillende manieren, zowel online als fysiek benaderd. Dit gebeurde onder andere via de gemeentelijke website, sociale media, lokale kranten, flyers, posters, de Begeleidingsgroep en op straat.

Sociale media

Gedurende het participatieproces zijn er drie betaalde sociale-mediacampagnes ingezet via de gemeentelijke kanalen. Deze campagnes verliepen via Facebook en Instagram.

De eerste twee campagnes hadden tot doel om mensen te stimuleren om een idee in te dienen. Dit was opgesplitst in twee delen, om eerst zoveel mogelijk bereik te genereren en daarna in te zetten op websiteverkeer. De eerste campagne, gericht op het genereren van bereik, liep van 30 mei 2024 t/m 13 juni 2024. De tweede, gericht op websiteverkeer, liep van 4 juni t/m 13 juni. In de derde campagne werd weer ingezet op bereik en op het binnenhalen van inwoners die nog mee willen doen. Deze liep van 26 juli t/m 1 augustus

Afbeelding 5: Eerste Instagrampost

Afbeelding 6: Eerste Facebookcampagne

In totaal zijn er 183.434 weergaven behaald, waarvan 58.270 unieke mensen zijn. Gemiddeld hebben mensen de advertentie dus drie keer voorbij zien komen. Vanaf de tweede campagne zagen we de klikken naar de website stijgen. Dit lag nog steeds wat lager dan het gemiddelde van de campagnes in gemeente Zwolle (0,52% tegen 0,80%) en heeft uiteindelijk 954 klikken opgeleverd. De meeste hiervan (714) zijn afkomstig van Facebook.

Binnen de website wordt er conform het gemiddelde doorgesleuteld naar andere pagina's (57,64%). Dit gebeurde vooral richting de pagina's 'dien je idee in' en 'ingezonden ideeën'. Dit komt overeen met de pagina's die het belangrijkste waren in het proces.

De straat op!

Niet iedereen is digitaal even vaardig. Vanuit de principes van Hanza! wordt er daarom ook altijd gestreefd om mensen op zoveel mogelijk offline momenten te bereiken. Voor Gelukkig nieuwjaar Zwolle zijn we daarom drie keer de straat op gegaan om ideeën van Zwollenaren op te halen, met ze in gesprek te gaan en flyers uit te delen. Dit werd gedaan in verschillende stadsdelen, zodat we een diverse doelgroep konden bereiken. Ook qua leeftijd hebben we een zo divers mogelijk publiek gesproken, door daarop te selecteren. De bezoeken in Zwolle vonden plaats op de volgende data en locaties:

- 22 mei Markt in Zwolle Zuid
- 4 juni Inloopavond Stadshartcafé
- 6 juni Markt Stadshagen
- 8 juni Halve Marathon in Binnenstad

Het gesprek werd ingestoken door te vragen naar de manieren waarop Oud en Nieuw gevierd wordt. Dit wordt veelal thuis met familie en vrienden gevierd, door zowel jong als oud. Ook wanneer men zelf zou mogen bepalen wat er in Zwolle gebeurt, heeft het thuis vieren voor velen de voorkeur. Maar, er zijn ook een aantal ideeën voor een nieuwe invulling genoemd, zoals een festival, schaatsbaan, oliebollen wedstrijd, cadeauton en vuurwerkshow. Uit deze gesprekken blijkt dus dat een activiteit of evenement niet voor iedereen iets zal veranderen aan hun december- of oud en nieuwviering.

Afbeelding 7: De straat op Zwolle Zuid

Afbeelding 8: De Straat op Stadshagen

Hoewel het participatievraagstuk niet ingaat op het vuurwerkverbod an sich, hebben we op straat wel gevraagd naar de meningen over vuurwerk. Deze mening is onder deze groep verdeeld. Een deel geeft aan niet zoveel met vuurwerk te hebben. Bijvoorbeeld

omdat ze er simpelweg niets mee hebben, omdat ze het zielig vinden voor dieren of het troep vinden geven. Het andere deel geeft echter aan graag vuurwerk af te steken en het als traditie te zien die ze niet graag willen missen. Na hierop door te vragen kwam naar voren dat dit voornamelijk ligt aan de saamhorigheid, lichteffecten en knallen die vuurwerk geeft.

Over het algemeen werd er positief gereageerd op de gesprekken die wij voerden. Een enkeling was groot tegenstander van het verbod en wilde hier niet over in gesprek. De meeste inwoners vonden het daarentegen leuk om persoonlijk benaderd te worden en om mee te mogen denken. Een aantal mensen gaf aan na het gesprek op de website te kijken en een idee in te voeren. Of dit daadwerkelijk gebeurd is kunnen wij echter niet achterhalen, omdat we vanwege de privacywetgeving geen gegevens hebben vastgelegd.

Gemeentelijke website

Via de gemeentelijke website zijn berichten over het proces gedeeld en zijn geïnteresseerden verwezen naar de projectwebsite gelukkignieuwjaar.zwolle.nl. Ook de persberichten die over het proces zijn verstuurd, waren toegankelijk via de gemeentelijke website.

Via de Begeleidingsgroep

Ook in de communicatie speelde de begeleidingsgroep een grote rol. Zij deelden onze online en offline berichten met hun leden, verspreidden flyers en praatten met mensen in hun omgeving. Zo zijn via het Platform Zwolse Wijken ook individuele wijkverenigingen benaderd en hebben verschillende verenigingen een oproep en verwijzing naar de website gedeeld met hun leden.

Stadkamer en wijkservicepunten

In de Stadkamer en de wijkservicepunten waren flyers te vinden over het participatieproces en hingen posters met de oproep om mee te denken. Daarnaast konden Zwollenaren hier hulp krijgen bij het indienen van een idee.

Filmpje van het Kindercollege

Om het traject rondom het Kindercollege extra onder de aandacht te brengen is er een video gemaakt van deze sessie. In deze video is te zien hoe de kinderen hun ideeën presenteren, was de wethouder aan het woord en werden belangrijke elementen uit hun ideeën gedeeld. De video was op 26 april te zien op de Facebook- en Instagrampagina van de gemeente Zwolle.

Afbeelding 9: Afbeelding van de video van het Kindercollege

Lokale media

Tot slot hebben lokale media gedurende het proces – onder meer n.a.v. persberichten van de gemeente – artikelen geschreven over het participatieproces en de mogelijkheid voor Zwollenaren om mee te denken en initiatief te nemen. Er zijn bijvoorbeeld artikelen geplaatst door De Stentor, ZwolleNu en RTV-Oost.

Afbeelding 10: Krantenbericht in De Stentor

4 Deelnemers aan het participatieproces

4.1 Deelnemers

Naast inwoners van Zwolle en de omliggende dorpen heeft de Begeleidingsgroep een belangrijke rol gespeeld in dit participatieproces. Deze groep bestond in de eerste instantie uit de volgende partijen:

- Zwollefonds
- Stadkamer
- Travers
- De nachtburgemeester
- Zwolledoet!
- De Participatieraad
- Het kindercollege
- De jongerenraad

Later zijn een aantal partijen aangehaakt, zoals de Zwolse8, een aantal wijkmedewerkers, relevante ambtenaren en een aantal jongeren via de nachtburgemeester/Impacter. Veel organisaties reageerden enthousiast op onze vraag of ze mee wilden denken in dit proces. Van een aantal organisaties kregen wij echter geen, of een negatieve reactie. De partijen die we hebben benaderd, maar die geen rol hebben gespeeld zijn bijvoorbeeld Koninklijke Horeca Nederland, Sportservice Zwolle, Wijz, het Dierenteam en Gastvrij Zwolle. Ook zijn er een aantal Zwolse vuurwerk-ondernemers benaderd om mee te denken in dit proces. De een stond er meer voor open dan de ander, maar er is besloten dat er in deze vorm geen gepaste rol en toegevoegde waarde is voor vuurwerkondernemers zelf.

Gedurende het proces zijn er ook twee partijen die bewust een minder prominente rol zijn gaan spelen. Platform Zwolse Wijken ondervond capaciteitsproblemen en de opbouwwerker van Travers Welzijn Oost vond, vanwege de gevoeligheid bij zijn achterban, een actieve deelname aan de begeleidingsgroep niet bijdragen aan en passend bij zijn rol. Tot slot is er in fase 1 van het proces, in overleg met de begeleidingsgroep, voor gekozen om religieuze organisaties niet apart te benaderen. Het had de voorkeur om in alle participatiemomenten in stap 2 de diversiteit onder respondenten te waarborgen.

4.2 Rol van de gemeente

De gemeente had op verschillende manieren een rol in dit proces. Deze worden hieronder per orgaan toegelicht.

- College: het college organiseerde het participatieproces en toetste de ideeën tussentijds op haalbaarheid en kaders via de portefeuillehouder. Daarnaast verwerkt het college de uitkomsten van het participatieproces in een voorstel aan de gemeenteraad
- Gemeenteraad: de raad neemt aan het einde van het proces een besluit over de initiatieven waar de gemeente een formele rol heeft. Tussentijds is de raad geïnformeerd via de raadsbrief in maart, die in het debat op 27 mei is behandeld.
- Ambtenaren: gedurende het proces zijn verschillende ambtenaren betrokken en geraadpleegd. Zo was iemand van Veiligheid aanwezig bij het schiften van de

ideeën in de begeleidingsgroep, werd het Subsidieloket regelmatig geraadpleegd om te verkennen wat er mogelijk is voor de initiatieven en werd Evenementen op de hoogte gehouden om te kijken of er geen dubbelingen komen in het programma. Daarnaast is team Communicatie zorgvuldig betrokken door het opstellen van de sociale media berichten, het maken van video's, het plaatsen van artikelen op de website en het opstellen van een communicatieplan.

- Wijkmanagers en -regisseurs: zoals eerder benoemd waren een aantal wijkmanagers en -regisseurs onderdeel van de Begeleidingsgroep en werden collega's in andere stadsdelen via hen op de hoogte gehouden.

Jongeren

Van alle inwoners is er geprobeerd om jongeren extra te betrekken in dit proces. Zij zijn vaak namelijk wat lastiger te bereiken, maar de impact van een afsteekverbod op hen is wellicht het grootst. In dit participatieproces zijn zij daardoor vertegenwoordigd via het kindercollege, de jongerenraad en de nachtburgemeester, maar zijn zij ook veel aangesproken op straat. Wat opviel was dat er onder veel jongeren enthousiasme heerst om mee te helpen aan de invulling van Oud en Nieuw, maar dat jongeren over het algemeen geen voorstander zijn van een vuurwerkverbod.

5 Opbrengsten van het participatieproces

5.1 Inbreng van de deelnemers

Door de inwoners van Zwolle zijn allereerst 46 verschillende ideeën ingebracht om de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder op een nieuwe manier te vieren. Deze ideeën zijn onder te brengen in een aantal grotere categorieën, zoals een centraal festival, een oproep tegen het verbod, een lichtroute, een laser- of droneshow en straatfeesten, maar er zijn ook een aantal unieke ideeën ingebracht. Voorbeelden hiervan zijn de kerstmarkt, wintersprookjes-route, zingeving en muurschilderingen in de Devotentunnel. Vanwege de kaders, haalbaarheid, wens van de indiener en het programma van de Begeleidingsgroep wordt momenteel niet verder gewerkt aan elke categorie. De belangrijkste en meest vruchtbare categorieën zullen daardoor hieronder beschreven worden.

Centraal evenement

Zoals in het Raadsvoorstel staat beschreven gaan 20 ideeën over een centraal evenement. Elementen van deze ideeën zijn grotendeels een aftelmoment met bijvoorbeeld vuurwerk of licht/drones, een muziekfestival en activiteiten voor jong en oud. Er is op dit moment nog geen initiatiefnemer gevonden die dit jaar een centraal evenement kan organiseren. Desalniettemin zijn de indieners die een uitgebreid idee hadden ingediend of aangaven hulp te willen bij de organisatie, benaderd om te kijken of er wellicht elementen van hun initiatief toegevoegd kunnen worden aan bestaande activiteiten van bijvoorbeeld WintersZwolle of Serious Request. Bij de jongeren die vanuit Impacter aanwezig bij de begeleidingsgroep wordt bijvoorbeeld nog verkend of hun idee voor lokale muzikoptredens toegevoegd kan worden aan het huidige programma.

Lichtversiering/Lichtjesoptocht

Vanuit Zwollenaren is er veel behoefte te zien aan activiteiten met verlichting in de stad. Er zijn namelijk vijf ideeën rond dit thema ingediend, die relatief veel likes kregen (namelijk 34, het hoogste aantal van de ideeën die aan de kaders voldoen). Voorbeelden zijn een verlichte botentocht, een optocht met lichtobjecten vanuit verschillende wijken en kunstwerken van licht door de gehele stad. In het programma van WintersZwolle is licht een grote pijler. Indieners rondom lichtkunstwerken en de verlichte botentocht zijn daardoor verbonden aan het ZwolleFonds. Daarnaast vindt er vanuit Cultuur in de Wijk tijdens Sint-Maarten een lichtoptocht plaats, waar verschillende wijken hun eigen verlichte voorwerp maken en daarmee door de stad trekken. Ook hieraan is een indiener verbonden om een bijdrage te leveren aan de realisatie.

Wintersprookjes

Het idee rondom wintersprookjes is één van de ideeën waarbij de indiener slechts hulp wil van andere organisaties. De indiener beschikt over ruim 70 wintersprookjes en zoekt kunstenaars, een programma voor een podwalk en financiële middelen om er een audioroute van te maken met visuele afbeeldingen in etalages. WintersZwolle heeft ook hier een pijler die overeenkomt met het idee voor deze wintersprookjes. De indiener is daarom verbonden aan het ZwolleFonds om tot de uitwerking van dit idee te komen.

Muurschilderingen in de Devotentunnel

Vanuit een wijkregisseur kwam het idee om de verloederde Devotentunnel aan te pakken door een groep jongeren en hen onder begeleiding muurschilderingen te laten maken. Dit biedt gelijk kansen om het afsteken van vuurwerk in deze tunnel te voorkomen. De indiener heeft als wijkregisseur zelf de meeste contacten die nodig zijn om dit te realiseren. Op dit moment wordt er daarom vooral gezocht naar beschikbare financiering.

High tea

Eén van de ideeën van het kindercollege was om een high tea te organiseren voor eenzame Zwollenaren. In eerste instantie was er vanuit de Begeleidingsgroep geen logische initiatiefnemer om te helpen bij het uitvoeren van dit idee. Het thema van WintersZwolle, dat gaat over verbinding, liefde en eenzaamheid past hier echter goed bij. Op dit moment wordt daarom alsnog onderzocht of een high tea voor eenzamere inwoners gerealiseerd kan worden.

Wensballonnen

Ook bij een tweede idee van het Kindercollege wordt gekeken of deze tot uitvoering te brengen is via het programma van WintersZwolle. Bij dit initiatief kunnen Zwollenaren wensen plaatsen in ballonnen en deze op grachten of plassen laten drijven (de wensballonnen gaan niet de lucht in, om milieuvriendelijkheid te waarborgen).

Zingeving

Tot slot zijn een aantal partijen bezig om een zingevingproject te realiseren. Dit initiatief is erop gericht om gesprekken te organiseren waarbij Zwollenaren hun hart kunnen luchten of levensvragen kunnen stellen. De Stadkamer en Impacter zijn hierbij betrokken om het samen met de indiener tot leven te wekken.

5.1.1 Afweging bij inhoudelijke verschillen

Dit proces had bewust niet als doel om via een competitie van ideeën tot uiteindelijk een winnend initiatief te komen. Het doel was veel meer om te inventariseren aan welke initiatieven Zwollenaren behoefte hebben om de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder te vieren. Tijdens die inventarisatie was geen belangenafweging nodig.

In de begeleidingsgroep zijn er ten aanzien van het uitvoeren van het proces en de communicatie erover wel enkele discussies gevoerd. Deze onderwerpen zijn eerder in dit participatieverslag al besproken en herhalen we hier kort:

- In de communicatie is er – mede naar aanleiding van een gesprek in de begeleidingsgroep – wel voor gekozen om het voorgenomen afsteekverbod als aanleiding te communiceren voor dit participatieproces.
- Na een discussie in de begeleidingsgroep is ervoor gekozen om in lijn met het plan van aanpak geen budget op te nemen in het kaders voor het proces. Dit budget is immers ook niet door de gemeente vastgesteld. En omdat het proces ook betrekking had op lokale maatschappelijke initiatieven die mogelijk helemaal geen bijdrage van de gemeente zouden vragen, leek het communiceren van een budget vanuit de gemeente ook niet noodzakelijk.
- In de laatste fase van het proces is voorafgaande aan het 'beoordelen' van de initiatieven door de begeleidingsgroep een gesprek gevoerd over betekenis van de kaders. Het ging dan met name om het al dan niet uitsluiten van ideeën waarin vuurwerk nog altijd een rol speelt. Uiteindelijk is er – op basis van de kaders - voor gekozen om professioneel vuurwerk tijdens een centraal

evenement wel mee te nemen in het vervolg en alle ideeën die gingen over het afsteken van consumentenvuurwerk door inwoners zelf (al dan niet onder begeleiding) niet mee te nemen. Hier is mede voor gekozen, omdat het afsteekverbod alleen gaat over consumentenvuurwerk.

6 Leerpunten naar aanleiding van het participatieproces

6.1 Leerpunten in de onderlinge samenwerking

Over het algemeen is de samenwerking tijdens het proces goed verlopen. Hiervoor zijn al enkele aandachtspunten genoemd. Zo vonden sommige partijen het lastig om een actieve rol in de begeleidingsgroep te spelen gezien de gevoeligheid van het onderwerp. In die gevallen hebben we met de partijen gesproken over een meer procesmatige rol op de achtergrond. Hier zijn we altijd uitgekomen.

Ook was het op sommige momenten in het proces een uitdaging om alle partijen in de begeleidingsgroep aangehaakt te houden. We hebben dit opgelost door extra (tussentijdse) bijeenkomsten te houden, de partijen voortdurend via e-mail op de hoogte te houden van het proces en creatieve werkvormen te gebruiken tijdens bijeenkomsten. Ook hebben we partijen persoonlijk benaderd als dat in het belang van de voortgang was. Dit is door partijen erg gewaardeerd. Op deze manieren is het gelukt om uiteindelijk het participatieproces tot nu toe goed met elkaar te doorlopen.

Tenslotte kunnen we concluderen dat het – in lijn met Hanza! – belangrijk is om bij de start van het proces voldoende tijd te nemen voor het formuleren en doorspreken van de kaders. We hebben hier in fase 1 bewust de tijd voor genomen. Hierdoor leek het voor externen wellicht dat we relatief laat in gesprek gingen met Zwollenaren, maar die langere doorlooptijd voor fase 1 heeft zich terugbetaald door een goed enthousiasme en een actieve bijdrage van partners in het vervolg van het proces. Ook hebben de gesprekken met partners in fase 1 geholpen bij het formuleren van een goede communicatieboodschap en het selecteren van de juiste communicatiemiddelen. Hierdoor konden we invulling geven aan een belangrijk uitgangspunt van Hanza!: iedereen moet mee kunnen doen.

6.2 Onderdelen van Hanza!

Hanza! heeft ons goed geholpen om het participatieproces zorgvuldig vorm te geven en te doorlopen. Zeker de hierboven aangehaalde fase 1 ('klaar voor de start') was een groot winstpunt. Hierdoor kenden alle betrokken partijen het plan van aanpak en voelden ze zich – door de ruimte om mee te denken over het plan van aanpak – medeverantwoordelijk voor het proces.

Er zijn echter ook twee elementen van Hanza! waar we enige moeite mee hebben gehad:

1. Tussentijdse go / no go momenten

Hanza! bevat scherpe go / no go momenten aan het einde van elke fase. De participatieaanpak geeft aan dat die momenten met alle deelnemers moeten worden doorlopen. Omdat dit proces een inventarisatie betrof en het niet noodzakelijk was om met alle deelnemers tot een gedeelde oplossing te komen, was dit go / no go moment lastiger vorm te geven. Bovendien hebben we zeer veel Zwollenaren gesproken waarvan we – om privacy redenen – geen contactgegevens hebben. We hebben de go / no go momenten daarom als volgt vormgegeven:

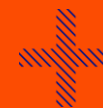
- Aan het einde van fase 1 hebben we in de begeleidingsgroep gecheckt of het plan van aanpak voldoende was en we verder konden naar fase 2.

- Aan het einde van fase 2 hebben we met de begeleidingsgroep vastgesteld dat we voldoende Zwollenaren hadden gesproken en we voldoende initiatieven hadden opgehaald.
- Tijdens fase 3 hebben we alle indieners van een initiatief op het online platform laten weten wat er met hun inbreng ik gebeurd (met de mogelijkheid daarop te reageren) en hebben we met de begeleidingsgroep doorgesproken of, en zo ja, hoe we ingediende initiatieven een vervolg zouden kunnen geven. Tenslotte hebben we me de leden van de begeleidingsgroep ook de lijn van het raadsvoorstel gedeeld, met de ruimte om daarop te reageren.

2. Risico van overbevraging

In fase 1 van Hanza! ligt het voor de hand om Zwolse partners te benaderen en hen te vragen mee te denken over het plan van aanpak. Zwolse partijen geven aan dat dit inmiddels veelvuldig gebeurt. Dit is positief. Wel gaven enkele partijen aan dusdanig vaak benaderd te worden dat het soms moeite kost om aan alle uitnodigingen gehoor te geven. Soms wordt een partij vanuit de gemeente uitgenodigd voor wel drie bijeenkomsten op een avond. Een oplossing zou kunnen zijn om binnen de gemeente in beeld te brengen welke participatieprocessen in de stad spelen en wie wanneer welke partij wil betrekken, zodat soms slimme samenwerkingen kunnen worden gezocht. Een mooi voorbeeld dat we eerder noemden is het stadscafé, waarbij er op één avond gesproken kan worden met verschillende Zwolse partners en inwoners, vanuit een veelheid van projecten. Er zijn meer van dit soort slimme oplossingen denkbaar. Dit vraagt echter wel interne afstemming binnen de gemeentelijke organisatie.

7 **Bijlage: het Plan van Aanpak**

Participatieplan

Viering decembermaand & jaarwisseling

Opzet participatieproces
*om te komen tot een
gezellige jaarwisseling en
decembermaand, waarin
iedereen van de festiviteiten
kan genieten.*

Versie Februari 2024

Zwolle

Inhoudsopgave

1. Opstarten van een participatietraject: waarom?
2. Opstarten van een participatietraject: met welke ambitie?
3. Hoe komen we tot een succesvol participatietraject?
4. Welke fases doorlopen we?
 - Klaar voor de start
 - Samenwerken aan oplossingen
 - Het resultaat
5. Wat is de planning?

Zwolle

Opstarten van een participatietraject: waarom?

Aanleiding

De gemeenteraad wil graag een lokaal vuurwerkverbod

De maatschappelijke roep om een vuurwerkverbod blijft aanhouden. Het grote aantal vuurwerkslachtoffers, -geweld, en -schade wordt steeds minder geaccepteerd. Ook ziet men steeds vaker dat vuurwerk dieronvriendelijk is. Daarnaast is het milieu een steeds belangrijker thema, dat ook lijdt onder de jaarwisseling.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Bron: Ipsos | Basis: alle Nederlanders 18+ (n=1.006) Veldwerk: 15-18 december
 Vraagstelling: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen over consumenten(sier)vuurwerk tijdens oud en nieuw?
 Rest tot 100%: 'Neutraal + weet ik niet'

Opstarten van een
participatietraject: met welke
ambitie?

Ambitie

Samen met Zwollenaren komen we via **participatieaanpak Hanza!** tot meerdere uitvoerbare, vuurwerkvrije initiatieven om de **decembermaand** in het algemeen en de **jaarwisseling** in het bijzonder, **veilig, mens-, milieu- en diervriendelijk** te vieren. Door **inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties** met elkaar in gesprek te laten gaan, achterhalen we waar de **energie** zit en waar alle partijen **waarde** aan hechten. Op deze manier bieden we hen de mogelijkheid om tot kwalitatief goede ideeën te komen - bij voorkeur op wijkniveau - die eventueel met ondersteuning van de gemeente **maatschappelijk te organiseren** zijn.

Centrale vraag tijdens het participatieproces:

Op welke manier(en) kunnen we de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder, vuurwerkvrij vieren, zodat het veilig-, mens-, dier- en milieuvriendelijk is?

Hoe komen we tot een
succesvol participatietraject?

Uitgangspunten (o.b.v. de spelregels van HANZA!)

+ anderen

Sommige spelregels van HANZA! hebben we verwerkt in deze uitgangspunten, anderen hebben we direct vertaald in de opzet van het proces, de gekozen participatiemiddelen, etc.

1. De gemeente is in dit proces verantwoordelijk voor zorgvuldige participatie

- We nemen voldoende tijd voor het participatieproces en stellen tussentijds in samenspraak met de deelnemers de planning bij als dat voor de zorgvuldigheid van het proces nodig is.

2. We zorgen ervoor dat alle Zwollenaren kunnen meedoen

- We zetten een mix aan communicatiemiddelen in (online en offline, tekst en beeld, etc.);
- We communiceren in eenvoudige taal, met beelden en een positieve toon;
- Niet iedereen hoeft te hebben meegedaan, maar de gemeente streeft er wel naar dat alle verschillende belangen en inhoudelijke standpunten in beeld zijn.

3. We maken gebruik van de kennis en contacten die er al zijn

- We onderzoeken samen met (eerste) deelnemers en partners of er ontwikkelingen zijn in Zwolle of een specifieke wijk waarop dit proces kan aanhaken.

4. We streven er met elkaar naar dat iedereen zich aan het einde van het proces serieus genomen voelt

- We werken samen op basis van eerlijkheid en vertrouwen. Ontbreekt dat vertrouwen? Dan wordt tijd in het proces gecreëerd om dat vertrouwen tot stand te brengen of te herstellen;
- Het gesprek staat centraal: dat betekent dat de gemeente niet alleen 'zendt', maar dat alle deelnemers actief naar elkaar luisteren en doorvragen;
- We doen niet aan 'gelijk hebben, gelijk krijgen', maar zijn gericht op het behalen van een gemeenschappelijk doel.

Welke fases doorlopen we?

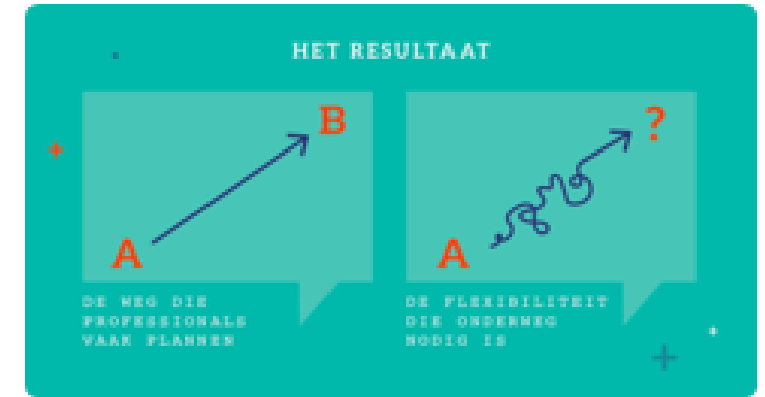
Fases

1. Klaar voor de start!

2. Samenwerken aan oplossingen

3. Het resultaat

Elke fase eindigt conform HANZA! met een Go/No go moment:

- Zijn alle vragen beantwoord en teruggekoppeld aan de deelnemers? Zijn zij tevreden?
- Zijn de deelnemers tevreden over het proces tot nu toe? Is Hanza! in de ogen van de initiatiefnemer en de deelnemers tot nu toe zorgvuldig toegepast?
- Zijn de initiatiefnemer en de deelnemers klaar om deze fase af te sluiten en door te gaan?
- Moet er na deze fase formeel iets worden vastgesteld en zo ja, door wie en wanneer?

Fase 1: Klaar voor de start

Doel:

Goede afspraken over de centrale vraag, vorm van het gesprek, kaders, ruimte, besluitvorming en manier van participatie (participatiemiddelen, planning, etc.)

Eindproduct:

Concept Plan van Aanpak voor de participatie

De kaders voor 'het gesprek'

+ anderen

Wat ligt er al vast?

- We hebben het over initiatieven voor de viering van de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder.
- Bij initiatieven waar een bijdrage van de gemeente wordt verwacht / noodzakelijk is, wordt het besluit genomen door de gemeenteraad. Bij de besluitvorming beoordeelt de gemeente de balans tussen het benodigde bedrag, de diversiteit van de initiatieven en het uitwerkingsniveau (de in te schatten haalbaarheid) van de initiatieven.
- Een initiatief kan voor een ieder (mens & dier) veilig plaatsvinden.
- Een initiatief is milieuvriendelijk (afval, fijnstof, etc.).
- Een initiatief is diervriendelijk.
- Een initiatief is mensvriendelijk ('alle Zwollenaren kunnen meedoen').
- Bij initiatieven kan het gaan om een idee waarmee een Zwollenaar zelf aan de slag wil, dat door een organisatie opgepakt zou moeten worden en/of waarbij de ondersteuning van de gemeente nodig is. Omdat de gemeente waarschijnlijk niet bij alle initiatieven betrokken zal zijn, is er vooraf ook geen gelimiteerd budget vastgesteld. Hierdoor is er meer ruimte voor initiatieven.
- De gemeente organiseert niet zelf een centraal evenement, maar kan een centraal evenement van een andere initiatiefnemer mogelijk wel faciliteren met bijvoorbeeld middelen of een financiële bijdrage. De gemeente zelf geeft de voorkeur aan activiteiten op wijkniveau.

In gesprek met externen

Over het proces, nog niet te zeer over de inhoud

Om te zorgen voor een zorgvuldig participatieproces waarin iedereen kan meedoen, stemmen we het plan van aanpak in fase 1 af met in ieder geval de volgende organisaties:

- Travers Welzijn
- Zwolle Doet!
- Sportservice Zwolle
- Jongerenraad, Buro Ruis, Blauwhaus en het Studentenoverlegorgaan Zwolle
- Platform Zwolse Wijken
- Participatieraad
- Zwollefonds – binnenstad
- Culturele organisatie(s)
- Toegankelijk Zwolle
- Koninklijke Horeca Nederland
- Gemeente: wijkmanagers, veiligheid, subsidies, evenementen en projectleider

Deze ‘begeleidingsgroep’ krijgt ook een rol in fase 2 en 3.

Fase 2: Samenwerken aan oplossingen

Doel:

Het beantwoorden van de vraag hoe Zwollenaren met elkaar de decembermaand in het algemeen en de jaarwisseling in het bijzonder willen vieren, op een wijze dat alle Zwollenaren kunnen meedoen.

Eindproduct:

Een mix van activiteiten om met elkaar op een fijne manier de decembermaand en jaarwisseling te vieren.

Hoe en met wie gaan we in gesprek?

Hoe

- Platform Open stad
- Bewonersbijeenkomsten in samenwerking met partners
- (Online) Campagne
- Aanhaken bij evenementen of aanwezig op drukke locaties in de stad. Deze brengen we met de begeleidingsgroep in kaart.

NB: voor het voeren van de gesprekken zoeken we zoveel mogelijk de samenwerking met partners en vrijwilligers.

Met wie

We gaan uit van het uitgangspunt 'iedereen die wil moet mee kunnen doen'. Binnen de totale groep Zwollenaren zijn er een aantal subgroepen te onderscheiden die we niet mogen vergeten:

- Mensen die digitaal niet vaardig zijn
- Voorstanders van een vuurwerkverbod
- Tegenstanders van een vuurwerkverbod
- Ouderen
- Jongeren
- Ondernemers (winkeliers)
- Maatschappelijke organisaties
- Verkopers van consumentenvuurwerk

Hoe verloopt het gesprek over (mogelijke) initiatieven?

+ anderen

1. Inwoners dragen ideeën aan via Open Stad, via mogelijke bijeenkomsten die partners (evt. i.s.m. de gemeente) organiseren of op een andere wijze.
 - Bij de indiening staan de kaders beschreven, wordt er gevraagd om een toelichting en of ze het idee zelf uit willen voeren (eventueel met andere organisaties) of dat er een andere logische initiatiefnemer is en of er ondersteuning gewenst is vanuit de gemeente.
 - Hoe rijper de ideeën, hoe meer kans.
 - Bij de offline middelen zorgen we ervoor dat vrijwilligers het direct met een ipad op Open Stad kunnen zetten, of dat er formulieren liggen die ingevuld kunnen worden.
2. We plaatsen alle ingezonden ideeën op Open Stad. Hier wordt ook aangegeven of het op straat-, buurt- of stadsniveau is. Zwollenaren kunnen aangeven over welke ideeën ze enthousiast zijn (en waarom) en aan welke activiteiten ze eventueel (mogelijk via een organisatie) een bijdrage willen leveren.
3. De ideeën komen terug bij de organisaties die in fase 1 zijn gesproken (de 'begeleidingsgroep'). Zij maken een schifting in alle ideeën op basis van: behoefte in de stad, haalbaarheid, kosten versus bereik en de kaders. Ook kijkt de groep wie de logische initiatiefnemer is en wie er verder bij betrokken kunnen zijn. De groep komt zo tot een mix aan activiteiten. De conclusies van deze groep komen terug op OpenStad.

Note: het is voor de gemeente Zwolle de eerste keer dat er een participatieproces wordt opgestart middels de methode Hanza! en het middel Open Stad. Het wordt daardoor ook een proces waarin wij gaandeweg leren wat de beste manier van werken is. Dit *leren* is een subdoel van dit proces.

Fase 3: het resultaat (incl besluitvorming)

Doel:

Het vaststellen van een definitieve oplossing of mix van activiteiten en de uitvoering hiervan, met daarbij een evaluatiemoment na de eerste jaarwisseling.

Eindproduct:

Participatiejournaal en initiatief / initiatieven die tot uitvoering gebracht kunnen worden. Hoe deze initiatieven eruit zien en hoeveel het er zijn hangt uiteraard volledig af van de opbrengsten van het participatieproces.

Besluitvorming

Wie het besluit neemt is afhankelijk van wie de initiatiefnemer van een activiteit is. Kleine initiatieven kunnen mogelijk doorverwezen worden naar Premie op Actie. De gemeenteraad besluit uiteindelijk over activiteiten waarbij de gemeente een formele rol heeft en waarvoor extra middelen nodig zijn.

Hoe komen we tot het resultaat?

Nadat de groep in fase 2 tot een mix aan activiteiten is gekomen, worden de volgende stappen gezet:

1. Bij de logische initiatiefnemer(s) wordt gecheckt of ze de gekozen activiteit(en) daadwerkelijk willen organiseren. Hetzelfde gebeurt bij partijen die worden geacht een grote/onmisbare bijdrage aan een activiteit te leveren. Indien er initiatiefnemers zijn die soortgelijke ideeën hebben ingediend, worden deze verbonden door de Begeleidingsgroep.
2. De gemeenteraad stelt - wanneer er activiteiten zijn waarin de gemeente een formelere rol heeft - vast of de gemeente die bijdrage gaat leveren.
3. De ideeën die aan de voorwaarden voldoen, worden met inwoners, organisaties en ondernemers uitgewerkt tot aan de uitvoering.

Rollen in dit proces

Maatschappelijke partners, ondernemers, inwoners van de stad

- Leveren ideeën en laten weten welke ideeën ze steunen
- Voeren het gesprek met elkaar
- Spelen indien gewenst een rol bij de uitvoering

Ambtelijke projectgroep

- Is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit proces binnen de gestelde kaders

College

- Organiseert het participatieproces
- Toetst ideeën tussentijds op haalbaarheid en kaders
- Verwerkt de uitkomsten van het participatieproces in een voorstel aan de gemeenteraad

Raad

- Neemt aan het einde van het participatieproces een besluit over de initiatieven waarin de gemeente een formele rol heeft

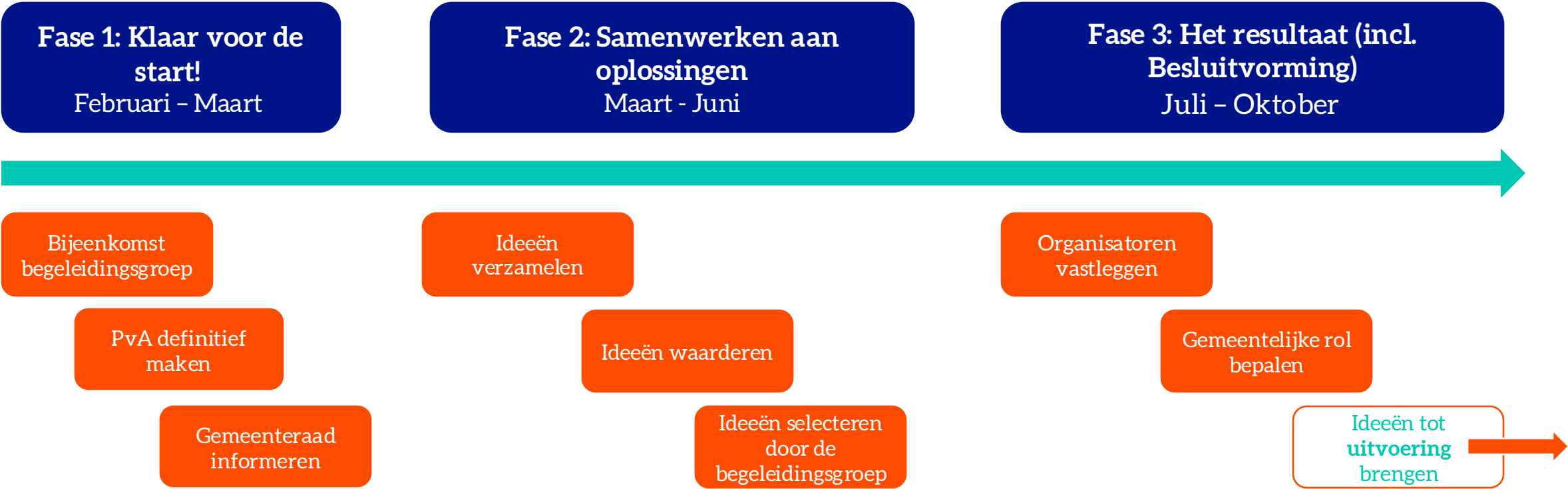

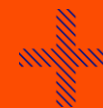
Planning

+ anderen

Planning

Samen aan de slag!

Op naar een feestelijke decembermaand
voor alle Zwollenaren...

